

Jonatan Vseviov
Välisministeerium

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS
Teabevaldaja: Riigikontroll
Juurdepääsupiirang 19.02.2021 - 31.08.2021
Alus: AvTS § 35 lg 2 p 2

Meie 19.02.2021 nr 2-1/80060/8

Märgukiri auditi „Riigi 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus“ toimingute vahetulemuste kohta Välisministeeriumi valitsemisalas

Austatud härra kantsler

Riigikontrollil on käimas audit riigi 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kohta. Selle käigus testisid audiitorid Välisministeeriumi valitsemisalas 2020. aasta septembrist kuni detsembrini sisekontrollisüsteemi toimimist ning kontrollisid riigi seisukohast oluliste tehingute vastavust riigieelarve seadustele ja raamatupidamises kajastamise õigsust järgmistes valdkondades:

- majandamiskulude arvestus (8 kuu andmete põhjal),
- tehingud põhivaraga (9 kuu andmete põhjal).

Riigikontroll ei tuvastanud majandamiskulude arvestamisel sisekontrollisüsteemi toimimises ega tehingute seaduslikkuses kontrollitud ulatuses olulisi puudusi.

Tehtud audititoimingute tulemusena juhib Riigikontroll tähelepanu järgmisele puudusele põhivara arvestuses.

Välisministeerium ei ole Rooma suursaatkonna hoone renoveerimistöde raamatupidamises arvele võtmisel kasutanud komponentarvestust

Põhivara kontrollitoimingute tegemisel tuvastas Riigikontroll, et Välisministeerium on Rooma suursaatkonnale soetatud hoone ja enne selle kasutuselevõttu tehtud renoveerimistööd ja muud ostud arvele võtnud ühe kogumina ning määranud sellele kasuliku eluea 40 aastat. Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi kohaselt võib põhivara arvele võtta kogumina ainult juhul, kui kogum moodustab ühesuguse kasutuseaga terviku. Hoone renoveerimisel soetati hoonesse sisustust (inventar), uuendati veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteem ning kütte-, ventilatsiooni- ja jahutussüsteem (hoonest erineva kasutuseaga komponendid), tehti nõrkvoolu töid ja paigaldati uus elektrisüsteem ning uued valgustid (masinad ja seadmed). Raamatupidamise Toimkonna juhendi 5 kohaselt tuleb juhul, kui materiaalsete põhivarade objekti olulisemate komponentide kasulik eluiga erineb oluliselt, võtta need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile kasuliku eluea põhjal amortisatsioonimäärad.

Välisministeeriumi selgituste kohaselt säilisid Rooma saatkonnahoone rekonstrueerimistöde käigus varasema rekonstrueerimisega uuendatud kütte- ja jahutus- ning vee- ja kanalisatsioonisüsteem, millest vee- ja kanalisatsioonisüsteemi puhul tehti minimaalseid muudatusi

ning kütte- ja jahutussüsteemi puhul jäeti täies mahus kasutusse varem paigaldatud süsteemid. Seega ei peetud olukorras, kus hoones säilivad olemasolevad süsteemid, mille väärtust ei ole võimalik tagantjärele määrata, mõistlikuks kasutada hoone arvele võtmisel komponentarvestust. Seepärast kasutati keskmist eeldatavat eluiga 40 aastat, mis annab asutuse hinnangul terikuna täpsema tulemuse. Keskmise eluea määramiseks oli ministeerium konsulteerinud Riigi Kinnisvara ASiga, kuid infot, kuidas jõuti vastava elueani, audiitoritele ei esitatud.

Hoonete ehitamise või renoveerimistöode käigus tehtavate tööde puhul on erinevate komponentide eluiga erinev, mistõttu tuleks iga hoone arvele võtmisel juhinduda avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist. Põhivara klassifitseerimise vead põhjustavad vigu tulevaste perioodide amortisatsioonikulu kajastamisel tulemiaruanes ja põhivara jääkväärtuse kajastamisel bilansis. Varaobjektide eraldi arvele võtmine lihtsustab hilisemate renoveerimiste korral mahakantavate varade jääkväärtuse hindamist ning uute varade arvele võtmist.

Riigikontrolli soovitus Välisministeeriumi kantslerile: kohaldada ehitustööde arvele võtmisel komponentarvestust, et tagada varade õige väärtus ja amortisatsioonikulu korrektsus.

Riigikontroll juhib tähelepanu, et kirjeldatud tähelepanek on tehtud aastasisesest audititoimingute põhjal, auditi järeldused võivad enne auditi lõplikku valmimist tehtavate toimingute tulemusel muutuda. Auditi lõputoimingud tehakse 2021. aasta veebruarist kuni maini. Auditi lõplikud hinnangud koostatakse ja saadetakse Teile pärast auditi lõppu märgukirjaga 2021. aasta juunis.

Ootame Teie kirjalikku vastust märgukirjas tehtud soovituse kohta hiljemalt **5. märtsiks 2021**.

Riigikontroll tänab Välisministeeriumi valitsemisala teenistujaid meeldiva koostöö eest ning loodab, et esitatud tähelepanekust ja soovitusest on abi sisekontrollisüsteemi tõhustamisel ning raamatupidamisarvestuse parandamisel ministeeriumi valitsemisalas.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ines Metsalu-Nurminen
peakontrolör

Hanna-Marleen Penno
Hanna-Marleen.Penno@riigikontroll.ee